

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 14. oktober 2014 kl. 09:15.

Møterom 546

Til stede:

Bjørnar Borvik (leder) (a)

Magne Strandberg (a)

Bjørn Henning Østenstad – vara for Anneken Sperr (a)

Jonas Jensen (b)

Kjersti Bakke Sørensen (c)

Emilie Melbø Kristoffersen (d)

Sandra Guderud (d)

Sekretær: joanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: Tirsdag 18. november 2014, kl. 09:15

Sak 63/14	Godkjenning av innkalling og dagsorden
	Innkalling: Godkjennes. Dagsorden: Godkjennes.
Sak 64/14	Orienteringssaker
1	Protokoll fra SU 16. september. Godkjent på sirkulasjon 19. september. OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.
2	Fullmaktsvedtak a. JUS260-2-A Design- og patentrett. Emnebeskrivelse; oppdatering av hjelpemiddel til eksamen. b. JUS255-2-A Påtalerett. Nytt lovlig hjelpemiddel til eksamen. c. JUS111 Forvaltningsrett I. Revisjon av læringsmål. (Nå mangler vi "bare" JUS114 Juridisk metode og JUS123 Forvaltningsrett II i revisjonen av læringsmålene. JUS114 Juridisk metode har fått en utsettelse pga ny emneansvarlig.) d. JUS256-2-B Skatterett II Litteratur Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Joanne.spjelkavik@jurfa.uib.no De publiseres også sammen med innkallingen og protokollen på Studieutvalgets nettside: http://www.uib.no/jur/24968/studieutvalget
3	Vedtak i Den sentrale klagenemnden 15. mai 2014 <u>27/14 (2014/1066)</u> Klage over avslag på søknad om å levere kursoppgave etter fristen. Klagen ikke tatt til følge. <u>28/14 (2014/259)</u> Klage over avslag på søknad om kontinuasjonseksamen. Klagen ikke tatt til følge. 12 juni 2014 <u>29/14 (2014/2822)</u> Tekstsammenfall i skriftlige arbeider. Kursgodkjenning og eksamen annullert. Utestengelse høstsemesteret 2014. <u>31/14 (2014/2772)</u> Fusk på eksamen JUS114. Eksamen annullert. <u>38/14 (2014/2956)</u> Fusk på eksamen JUS242. Eksamen annullert. <u>43/14(2014/3734)</u> Tekstsammenfall i skriftlige arbeider. Kursgodkjenning og eksamen annullert. <u>45/14 (2014/3077)</u> Fusk på eksamen JUS121. Eksamen annullert. <u>46/14 (2014/3741)</u> Tekstsammenfall i skriftlige arbeider. Kursgodkjenning og eksamen annullert. <u>50/14 (2014/4580)</u> Klage over vedtak om tap av eksamensrett. Saken utsatt. 21. august <u>41/14 (2014/3737)</u> Tekstsammenfall i skriftlige arbeider. Kursgodkjenning og eksamen annullert. <u>42/14 (20143735)</u> Tekstsammenfall i skriftlige arbeider. Kursgodkjenning og eksamen annullert. <u>45/14 (2014/3077)</u> Fusk på eksamen JUS121 – klage over vedtak i sak 12. juni. Ikke

medhold. **Klagen oversendes Felles Klagenemnd.**

47/14 (2014/3637) Klage over avslag på søknad om oppmelding til gjentak av bestått eksamen etter fristen. **Klagen ikke tatt til følge.**

50/14 (2014/4580) Klage over vedtak om tap av eksamensrett. Ny behandling. **Klagen ikke tatt til følge.**

Vedtakene er tilgjengelig her:

<http://vedlegg.uib.no/?id=20521c4a283964e56e5c331f07f6ac28> i 30 dager fra 3. oktober. Filen er på 89 sider! Vedtakene distribueres/publiseres ikke utover dette.

4	Statistikk over saker om tekstsammenfall studieåret 2013/2014. SU ber om orientering om sammenfall med egne tekster i samme kurs (kursoppgave/arbeidsgruppeoppgave.)
5	Praksisendring for utveksling til Washington semester Programme. Notat fra studieadministrasjonen.
6	Dekanvedtak om beregning av karakterer for tildeling av stipend til stor masteroppgave.
7	Stor masteroppgave (JUS398) 2014/2015. Notat fra studieadministrasjonen.
Sak 65/14	Saker til drøftelse/høring/uttalelse
1	Løypemelding til årsplan for utdanning 2014.
SU uttaler	Ingen merknader til løypemeldingen. Enkelte punkter avklart/utdypet. Betydningen av oppdaterte, fungerende undervisningsregnskaper holdes fram. Utdyping også til pkt. 3.4. (SU ber om bred orientering om sensorer.) Toårig master er ikke nevnt (for eksempel) – behov for «annet»-post i løypemeldingen, uavhengig av årsplanen. [For framtiden er det ønskelig at det i løypemeldingen lenkes til gjeldende strategiplan og årsplan (som løypemeldingen relaterer seg til).]
2	Endring i rutiner som følge av endring i univls bestemmelser om klagesensur.
SU uttaler	Notat fra studieadministrasjonen/ELVIK. - Umiddelbare klagesensurer: Forholde seg til ny lovgiving, uten tiltak herfra. - o Samle erfaringer fra klagesensuren etter kontinuasjonseksamen - Send nivåkontrollerte besvarelser/eksempler til klagenemnden. - o Back-up for tilfeller der nivåkontrollør har sensurert. - Spørsmålet utredes ut fra faglige betraktninger rundt kvalitetssikring av sensur.
Vedtakssaker	
Sak 66/14	Nye forkunnskapskrav for enkelte spesialemer. Dokumentasjonskrav for opptak til spesialemer. Notat fra studieadministrasjonen.
Vedtak	1. For spesialemerne JUS251-1-A Arbeidslivets rett, JUS262-2-A Trygderett og JUS273-2-A Legal Philosophy innføres følgende obligatoriske forkunnskapskrav: For å få undervisnings- og eksamensrett til emnet, kreves enten • aktiv studierett på et bachelorprogram ved UiB eller en annen utdanningsinstitusjon i Norge: dokumenteres med en bekreftelse fra lærestedet. eller • bachelorgrad eller tilsvarende eller: • Søkere som ikke dekker de overnevnte kravene, kan søke om en individuell vurdering. I en slik vurdering vil søkers motivasjon for å studere emnet og søkers praksiserfaring (arbeid, tillitsverv, o.l.) vektlegges. Det kreves en spesifikk faglig tilknytning til emnet det søkes opptak til. Dette dokumenteres gjennom et motivasjonsbrev og bekreftelse på arbeidserfaring, verv, o.l. 2. Det kreves følgende dokumentasjon av søkere med utdanning fra land utenfor Norden:

	• Originalt vitnemål eller karakterutskrifter • Autoriserte oversettelser av dokumentasjonen dersom den er skrevet på et annet språk enn de skandinaviske språkene eller engelsk • bekreftelse fra NOKUT som viser at utdanningen tilsvarer en norsk bachelorgrad (NOKUT-godkjenning)
Sak 67/14	Søknad om nytt spesialemne. Jørn Øyrehagen Sunde søker om å få opprette emnet Common and Civilian Influence in a Mixed Legal System. Se vedlagte emnemal og søknad .
Vedtak	Studieutvalget anbefaler fakultetsstyret å opprette emnet Common and Civilian Influence in a Mixed Legal System i overensstemmelse med vedlagte emnemal.
Sak 68/14	Søknad om nytt spesialemne. Malgorzata Agnieszka Cydecka og Christian Franklin søker om å få opprette emnet EU and EEA State Aid Law. Se vedlagte emnemal og søknad .
Vedtak	Studieutvalget anbefaler fakultetsstyret å opprette emnet EU and EEA State Aid Law i overensstemmelse med vedlagte emnemal. I forhold til opprinnelig forslag, endres emneansvarlig til bare å gjelde Christian Franklin.
Sak 69/14	JUS329 Universitetspedagogisk veiledning. Kursansvar. Notat fra studieadministrasjonen/INTØ
Vedtak	Kursansvaret for JUS329 Universitetspedagogisk veiledning deles mellom førsteamanuensis Bjørnar Borvik og Knut Martin Tande fra og med dags dato i studieåret 2014/2015.

Bjørnar Borvik
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Sak 64/14 – 4

2013 10 08
JOSP

Statistikk tekstsammenfall studieåret 2013/2014

Emne	Sent inn	Retur ¹	Bare brev ²	Møter ³	Lokal henleggelse ⁴	Lokal advarsel	Lokal annullering ⁵	Nemnd ⁶			Felles klagenemnd
								Henlagt	Annullert	Utestengt	
EXFAC Juridisk forprøve	633	6	1								
JUS111 Forvaltningsrett I	2148	41	3	4					4		
JUS112 Arve- og familierett	1727	28	1				2				
JUS113 Kontraktsrett I	1483	19		7	2		1		4		
JUS114 Juridisk metode	870	7	3	1		1					
JUS121 NIRI	2239	16	8	1					1	1	
JUS122 Erstatningsrett	1797	36	3	2	1		2				
JUS123 Forvaltningsrett II	2149	61	2		1	1					
JUS124 Tingsrett	619	7	3	1			1				
JUS131 Kontraktsrett II	1635	12	1								
JUS132 Pengekravsrett	1294		1	2					2		
JUS133 Rettskilde- og metodelære	1043	32									
JUS134 Retts historie og komparativ rett	298	0									
JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter	1366	13				2					
JUS241 Strafferett	319	1									
JUS242 Rettergang	315	0									
JUS243 Allm. formuerett	308	0									
JUS399 H13	108	66							1	1	
JUS399 V14	145	0	2								
JUS398 V14	8	0									
SUM											

¹ En "Retur" er én e-post. Den gjelder én besvarelse, kan gjelde én eller flere studenter, oftest en eller to.

² Standardisert "skjennebrev" sendes der overtredelsen ikke har et slikt omfang at det kvalifiserer til en sak, verken om fusk eller underkjenning av besvarelse, men der vi finner det riktig å veilede studenten med hensyn til den uheldige praksisen som er avdekket. Vil typisk også inneholde en advarsel.

³ Møter som faktisk er avholdt. I noen tilfeller er det sendt ut møteinnkalling, hvorpå det blir avdekket at en av de involverte ikke har noe med saken å gjøre, derfor kan antallet i kolonnene etter "Møter" bli høyere enn "Bare brev" og "Møter" til sammen.

⁴ Lokal henleggelse skjer typisk i minst to tilfeller: Der den ene av de involverte er helt uten ansvar for det inntrufne, og der vi på grunnlag av møtet og tekstene til at her ikke er grunnlag for sak. Ender oftest i en advarsel – se "Lokal advarsel"

⁵ Virkningen av lokal annullering (av aktuell besvarelse) avhenger av om man har margin til oppfyllelse av kravene til kursgodkjenning. Dette er ikke en sanksjon mot fusk, men et vedtak om underkjenning av besvarelse på faglig grunnlag (typisk manglende selvstendighet ved for omfattende sitering).

⁶ Den sentrale klagenemnden fattar vedtak i fuskesaker i første instans. Klageinstansen er Felles Klagenemnd. Avgjørelsene derfra kan bringes inn for domstolene. Ikke alle klagefrister er gått ut når statistikken her først lages. En forekomst som får både annullering og utestengelse, vil være oppført i begge kolonnene.

⁷ Rapporter som ikke skulle følges opp, ble dessverre slettet før antallet var registrert, pga e-postkapasitet.

[Tilbake til sakslisten](#)

Fra studieseksjonen (NAGU)
Til studieutvalget
Til møte 14. oktober 2014

Orientering om praksisendring i forbindelse med utvekslingstilbudet for MAJUR studenter - Opphør av mulighet for å dra på utveksling til Washington Semester Program ved American University fra og med studieåret 2015/2016

Bakgrunn

Universitetet i Bergen har i en årrekke hatt en bilateral utvekslingsavtale med [American University](#), Washington DC.

Det juridiske fakultet har siden studieåret 2007/2008 sendt MAJUR studenter gjennom UiB utvekslingsavtalen med American University som dreier seg om deltagelse på [Washington Semester Program](#).

Washington Semester Program (heretter WSP) er et studieprogram som består av Seminar i tre dager per uke (8 credits), Internship i to dager per uke (4 credits) og enten Research Project gjennom hele semesteret (4 credits) eller et Elective Course (3 credits). Programmet må gjennomføres i sin helhet for å tilsvare 32 studiepoeng, eller 30 studiepoeng hvis Elective Course velges.

Nedenfor er beskrivelsen av komponentene i programmet på engelsk:

SEMINAR (8 CREDITS)

For three days of each week, you'll participate in intellectual discussion with professionals who are knee-deep in the field you are studying. You'll go "behind the scenes"; into the offices of most of the speakers to get a first-hand insider's view of the week's topics of discussion. Some of the speakers are big names and some are not, but one thing's certain, they are all major players at the local, national, and international levels who are passionate about their stance, present valid viewpoints and are invited to challenge your point of view. You'll definitely leave class with a real world perspective.

THE INTERNSHIP (4 CREDITS*)

We provide you with an instant network of organizations to look through. Six to eight weeks before the semester begins, you'll gain access to all of the internships in our database that are relevant to the program into which you have been accepted. We'll give you all the information you need about each organization, including descriptions of internship positions and address and phone numbers for our contacts. You can start your search right away, or wait until you arrive in D.C. Either way, you'll have nearly two weeks at the beginning of the semester to attend interviews and make your selection. We suggest you have at least three interviews. Before you arrive, we will also provide you with resources to help you write an effective résumé and cover letter.

Optional Components

RESEARCH OR ELECTIVE COURSE (3 OR 4 CREDITS)

You have the option of choosing to conduct an in-depth research project using Washington, D.C. as a laboratory of information or to take an elective class from AU's hundreds of offerings to fulfill an academic requirement from your home school.

Member school students should check with their member school representative to see if their school requires students to conduct a research project while on the program.

For MAJUR studenter har disse tre programmer vært aktuelle:

- [International Law and Organizations](#)
- [Justice and Law](#)
- [Peace and Conflict Resolution](#)

Studentene er selv ansvarlige for å finne praksisopphold. UiB/fakultetet har ikke oversikt over hva studentene ender opp med å jobbe med. Gjennom rapportene vi får fra studentene ser vi likevel at

de fleste skaffer seg praksisopphold på ulike advokatfirmaer eller i ulike organisasjoner der det er behov for jurister.

Et semesteropphold ved American University har blitt godskrevet som enten spesielemner (30 studiepoeng) eller masteroppgave (30 studiepoeng – gjennom skriving av Research Project som kan tilsvare en norsk masteroppgave i omfang).

Alle studenter blir bedt om å skrive en rapport etter endt utvekslingsopphold. Tilbakemeldingene i rapportene fra Washington Semester Program har variert veldig – noen studenter er svært fornøyd med programmet og mener de har hatt stort læringsutbytte, mens andre studenter er mer kritisk og stiller spørsmål ved nivået på programmet og mener de sitter igjen med lite faglig utbytte.

På grunn av de sprikende tilbakemeldingene og det svært høye antallet studenter som søkte seg til Washington Semester Program særlig i studieårene 2011/2012 og 2012/2013 avla en delegasjon bestående av dekan, forskningsdekan og internasjonal koordinator et besøk til American University og Washington Semester Program i mars 2012.

Det ble der bekreftet at nivå og innhold i Washington Semester Program er ikke optimalt for MAJUR-studentene. Målgruppen for programmet er ikke utelukkende jusstudenter, og det faglige innholdet må sies å ligge i skjæringspunktet samfunnsfag/juss. MAJUR-studentene utveksler i den avsluttende delen av studiet er dessuten på et langt mer avansert faglig nivå enn de amerikanske medstudentene i programmet. Programmet har likevel sider som er interessante for jusstudentene, blant annet muligheten for praksis og til å fordype seg i en juridisk problemstilling gjennom skriving av Research Project. Dekan og forskningsdekans konklusjon etter en gjennomgang av innhold, læringsmål og tilbakemeldinger fra studentene var derfor at Washington Semester Program fortsatt skulle kunne godkjennes som del av masterstudiet i rettsvitenskap, men at det gjennom tydelig veiledning av studentene i forkant av valg av utvekslingssted var viktig å få frem at en ved Washington Semester Program i større grad ville få praktisk læringsutbytte enn et tungt teoretisk læringsutbytte.

I vurderingen av Washington Semester Program spilte det også inn at det er stor interesse for studier i USA blant jusstudentene, og at utenom utveksling gjennom fakultetets avtale med Hamline University, var Washington Semester Program den eneste utvekslingsmuligheten i USA.

Antall studenter som har dratt til AU siden 2007 har variert hvert år, og fordeles slik:

- 2007-2008 – 8 studenter (ett semester)
- 2008-2009 – 11 studenter (ett semester)
- 2009-2010 – 13 studenter (4 for ett år, 9 for ett semester)
- 2010-2011 – 7 studenter (2 for ett år, 5 for ett semester)
- 2011-2012 – 27 studenter (6 for ett år, 21 for ett semester)
- 2012-2013 – 27 studenter (2 for ett år, 25 for ett semester)
- 2013-2014 – 11 studenter (1 for ett år, 10 for ett semester)
- 2014-2015 – 6 studenter (ett semester)

Som vi ser har avtalen har vært veldig populært blant MAJUR studentene gjennom årene, og utvekslingsveilederne i studieseksjonen får fortsatt mange spørsmål om denne avtalen. Vi ser likevel at det har vært en nedgang i antall studenter de to siste årene, kanskje på grunn av tydeligere veiledning om innholdet i programmet etter den grundige gjennomgangen og vurderingen som ble gjort i 2012.

Eksisterende utvekslingsavtaler og opprettelse av nye avtaler i USA

I handlingsplan for internasjonal virksomhet ved Det juridiske fakultet for perioden 2011-2013 har utvikling av utvekslingsavtaler i USA vært høyt prioritert. Dette fokuset er også videreført i ny handlingsplan for perioden 2014-2015

Per i dag har fakultetet følgende utvekslingsavtaler i USA:

- Hamline University (8 plasser for ett semester, 5 plasser for LLM-programmet)

- Penn State University (1 plass for ett semester, 5 plasser for LLM-programmet)
- University of Minnesota (5 plasser for LLM-programmet)

Disse avtalene er jevnlig brukt blant våre studenter (unntatt University of Minnesota der vi enda ikke har sendt noen).

Fakultetet har også helt nylig inngått to nye utvekslingsavtaler i USA som vil kunne tas i bruk fra studieåret 2015/2016):

- American University Washington College of Law (6 plasser for ett semester)
- University of Illinois at Urbana-Champaign (2 plasser for ett eller to semester, med mulighet for flere betalende plasser)

Ved alle disse universitetene vil MAJUR studenter kunne ta fag fra Juris-Doctor programmet. Man tar fag sammen med de amerikanske studentene som går på «Law School», enten man er der i ett semester, eller om man er tatt opp på LLM-programmet og skal være på utveksling i to semester. Hvert universitet har et bredt utvalg av fag våre studenter kan ta.

Et semesteropphold ved disse universitetene vil kunne gi fritak for enten spesialemer (30 studiepoeng) eller masteroppgave (30 studiepoeng – gjennom skriving av en stor oppgave som tilsvarer en norsk masteroppgave i omfang). Et LLM-opphold vil kunne gi fritak for hele 5. studieår.

Endring av praksis for godskriving av Washington Semester Program ved American University

I lys av at fakultetet gjennom flere års målrettet arbeid nå kan vise til brede utvekslingsmuligheter i USA gjennom fakultetsspesifikke avtaler med amerikanske Law Schools, finner dekan og undervisningsdekan at det er tid for å endre praksis for godskriving av Washington Semester Program.

Det faglige tilbudet som sikres gjennom utveksling til de fem universitetene nevnt over vil i langt større grad være tilpasset MAJUR-studentene både når det gjelder faglig innhold og nivå enn det som er tilfellet for Washington Semester Program. Dekan og undervisningsdekan er av den oppfatning at studentene vil få langt høyere læringsutbytte ved å utveksle til ulike Law Schools, enn til Washington Semester Program ved American University.

Selv om muligheten for praksisopphold mens man er på utveksling, har vært både attraktivt blant studentene og verdifullt for deres læring, vil likevel tilbudene de fem overnevnte universitetene bedre og mer tilpasset MAJUR studentene enn det WSP tilbyr.

Som vist over har det enkelte år også vært et svært høyt antall MAJUR studenter på utveksling til WSP. Enkelte år og i noen klasser har majoriteten av studentene på programmet vært nordmenn. Dette er ødeleggende for studentenes utbytte av utvekslingsoppholdet. Under et utvekslingsopphold er det ønskelig at studentene integreres blant de «nasjonale» studentene, og for å sikre dette er det ikke ønskelig om å sende «horder» av studenter til de samme utvekslingsstedene. Ved at det nå er inngått flere utvekslingsavtaler i USA, og at det fortsatt jobbes med å inngå flere avtaler, har fakultetet fått et godt og variert tilbud til MAJUR studentene i USA, som også vil være med på å spre våre studenter mer rundt omkring i USA.

Ulemper ved praksisendringen

Noen forskjeller som kan trekkes mellom WSP og de fem overnevnte universitetene er blant annet at skolepengebeløpet studentene må betale kan være noe høyere gjennom de nye utvekslingsavtalene, enn hva som har vært tilfelle for utveksling til WSP. Dette kommer riktig nok an på hvilket av de tre aktuelle spesialiseringene en har valgt ved Washington Semester Program. Likevel er skolepengebeløpet som må betales ved de fem overnevnte universitetene innenfor støtterammen fra Lånekassen.

Karaktersnittkravet for å nomineres til WSP er også noe lavere enn ved de andre universitetene (minst C i snitt for opptak til WSP, mens de andre vil kreve minst *sterk* C i snitt for ett semester, B i

snitt for en LLM). Studenter med C i snitt som tidligere ville kunnet utveksle til WSP vil dermed nå være avskåret fra å utveksle til USA. Det er likevel et bredt tilbud av andre utvekslingsdestinasjoner som studenter med et snitt på C eller svakere kan velge å utveksle til.

Antall plasser ved Washington Semester Program var ubegrenset, slik at alle kvalifiserte MAJUR studenter kunne utveksle dit. Den nye inngåtte avtalen med American University Washington College of Law har riktig nok et begrenset antall plasser på 6 plasser for ett semester, noe som betyr at ikke så mange vil kunne reise til Washington lenger. Likevel er det totale utvekslingstilbudet i USA såpass stort at mange studenter fortsatt vil kunne utveksle til USA.

I en overgangsfase vil studenter som har sett for seg å skulle utveksle til WSP være misfornøyd med at denne muligheten opphører. Det er her lagt vekt på at praksis endres og informeres om i god tid før et nytt kull skal søke utveksling for studieåret 2015/2016 (søknadsfrist 1. februar), slik at studentene får tid til å tenke seg om på nytt og innrette seg etter de vide utvekslingsmulighetene som likevel finnes.

Konklusjon:

Fra og med studieåret 2015/2016 vil Det juridiske fakultet ved dekan/undervisningsdekan ikke lenger gi faglig forhåndsgodkjenning av studier ved Washington Semester Program. Dette vil i praksis si at MAJUR-studenter ikke lenger kan dra på utveksling til Washington Semester Program ved American University. Studentene oppfordres isteden til å søke utveksling gjennom de andre avtalene fakultetet har inngått i USA, eller andre steder.

[Tilbake til saklisten](#)

UNIVERSITETET I BERGEN

Det juridiske fakultet

Masterstipend: Grensedragning og beregning av karaktersnitt for søkere

I utlysningsteksten for masterstipend studieåret 2014/2015 står følgende krav:

I vurdering av søknader til masterstipend legges det vekt på gode prosjektskisser og karaktersnitt som minst tilsvarende B på Integrert masterprogram i rettsvitenskap.

Det har vært stilt spørsmål til hvor grensedragningen skal gå for en ren B og om samlet karaktersnitt kan beregnes med én eller to desimaler. Det juridiske fakultet retter seg etter Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen der det i § 7.8 framgår at samlet karakter skal beregnes med én desimal:

§ 7.8 Beregning av bokstavkarakterer ved karaktergiving

(1) Utregningen av karakteren ved karaktergiving i et emne med flere deler, skjer etter den forhåndsfastsatte vekten for hver vurderingsdel. Vekten skal angis i studieplanen eller emnebeskrivelsen som en brøk eller prosentandel av den samlede karakteren.

For beregning av samlet karakterer fastsettes en tallverdi for bokstavkarakterene, slik at A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. **Karakteren beregnes med én desimal.** Etter ordinære avrundingsregler foretas avrunding til helt tall, som gir bokstavkarakter i samsvar med tallverdien.

(2) For utregningen av gjennomsnittskarakteren i en emnegruppe/spesialisering/hovedkarakter, må karakteren fra de enkelte emnene inngå i forhold til emnenes studiepoengantall. For beregning av gjennomsnitt av bokstavkarakterer må det fastsettes tallverdier for bokstavkarakterene, slik at A=5, B=4, C=3, D=2, E=1

Bestemmelsen i første ledd gjelder konkret ved sammenregning av eksamensdeler til en felles karakter for et emne. Det er likevel nærliggende å lese andre ledd (som gjelder snittkarakter som vi er ute etter) som en forlengelse av første ledd, idet tillegget bare omfatter vektning av emnene etter studiepoeng – beregningsmåten er den samme. Et avvik fra denne beregningsmodellen måtte i alle tilfeller være beskrevet i internt reglement.

Konklusjon

Grensedragningen for tildeling av masterstipend gjøres ved ren B, og tallverdien for samlet karaktersnitt beregnes med én desimal og etter vanlige regler for forkorting/forhøyning.

- I følge forskriften tilsvarende tallverdien **4,0** en ren B.
Tallverdier for bokstavkarakterene fastsettes i følge forskriften på følgende måte: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. Emner med bestått karakter medregnes ikke.
- I Felles studentsystem (FS) tilsvarende tallverdien **2,0** en ren B.
Tallverdier for bokstavkarakterer i FS fastsettes på følgende måte: A=1, B=2, C=3, D=4, E=5, F=6. Emner med bestått karakter medregnes ikke.

En "ren B" vil etter dette omfatte tallverdier opp til 2,04 etter FS-beregning, og ned til 3,95 etter UiB-reglementets beregningsmodell. De forkortes etter vanlige regler til hhv 2,0 og 4,0 når de framstår med en desimal.

Fakultetet står fritt til å bruke to desimaler i karaktersnitt ved intern vurdering og rangering av søkere.

Asbjørn Strandbakken
dekan

[Tilbake til saklisten](#)

Orientering om studenter som skriver stor masteroppgave med stipend studieåret 2014/2015

Våren 2014 lyste Det juridiske fakultet ut inntil 10 stipend for studenter som ønsket å skrive stor masteroppgave på 60 studiepoeng (sp) innenfor ulike tema. Det var mulig å søke stipend for konkrete prosjekter tilknyttet fakultetets forskergrupper, men det var også mulig for søkerne å definere sitt eget prosjekt innenfor et selvvalgt rettsområde. I tillegg ble det lyst ut et masterstipend innenfor prosjektet *Strafferettssystemets funksjonalitet*.

Innen søknadsfristens utløp mottok fakultetet 18 søknader. Blant disse var det tre søknader på fritt stipend der studentene hadde definert sitt eget prosjekt og én søknad til stipendet fra prosjektet *Strafferettssystemets funksjonalitet*.

Etter faglig vurdering av søknadene ved medlemmer i forskergruppene og prodekan for forskning Berte-Elen Konow, ble det sendt tilbud om stipend til ni av søkerne. En søker ble tilbudt stipend for ett semester, høsten 2014, for utvidelse av allerede påbegynt masteroppgave på 30 sp. De øvrige søkerne ble tilbudt stipend for to semestre. I tilbudet ble det stilt som vilkår for utbetaling av stipend at mottakerne vil være tilstede ved fakultet i skriveperioden, og at 4. studieår ble fullført med karaktersnitt bedre enn B. Innen semesterstart høsten 2014 hadde tre av søkerne som ble tilbudt stipend gitt beskjed om at de ikke kunne oppfylle vilkåret om tilstedeværelse på grunn av flytting eller utvekslingsstudier. To av dem har valgt å skrive stor masteroppgave uten stipend.

For studieåret 2014/2015 skal 5 studenter skrive stor masteroppgave med stipend fra Det juridiske fakultet. I tillegg skal én student skrive stor masteroppgave med stipend fra prosjektet *Strafferettssystemets funksjonalitet*.

Tilknyttet forskergruppe:	Student	Veileder
Forskergruppe for familie-, barne-, arve- og personrett	Lill Haukanes	Gudrun Holgersen
Forskergruppe for strafferett og straffeprosess	Aurora Geelmuyden	Jørn Jacobsen
Forskergruppe for konkurranse- og markedsrett	Tora Holm	Halvard Haukeland Fredriksen
Forskergruppe for forvaltningsrett	Gaute Larsen Melås	Karl Harald Søvig
Forskergruppe for formuerett	Susanne Caspersen	Hans Fredrik Marthinussen
Prosjektet Strafferettssystemets funksjonalitet	Mia Caroline Abrahamsen	Gert Johan Kjelby

5 av studentene har fast lesesalsplass i JUSII (rom 132), og Tora Holm har fått kontor plass i lokalene som disponeres av BECCLE.

For å gi studentene en god start på studieåret, ble de invitert til kick-off-lunsj 3. september på *Hanne på høyden* sammen med prodekan for forskning Berte-Elen Konow. Alle veilederne ble invitert til å være med på kick-off ved semesterstart, og professor Hans Fredrik Marthinussen deltok. De administrativt ansvarlige for masteroppgave, Sigrid Haugros og Eli Tjerandsen, deltok også.

Til Studieutvalget
Fra Studieseksjonen/INTØ

LØYPEMELDING: ÅRSPLAN FOR UTDANNING 2014

Det juridiske fakultetets overordnede og langsiktige mål for utdanningsvirksomheten er i følge strategiplanen (2011-2015)¹ å:

«(...) videreutvikle sitt studieprogram faglig, pedagogisk og administrativt med sikte på å gi utdanningsvirksomheten en klar forskningsbasert profil, et bevisst fokus på forholdet mellom det nasjonale og det internasjonale, og studiekvalitet på internasjonalt høyt nivå».

Årsplanen for utdanning er en konkretisering av enkelte tiltak vi skal prioritere i vårt arbeid med å realisere fakultetets utdanningsstrategi.

Her følger en oversikt over hvor langt fakultetet har kommet i å gjennomføre planen for utdanning for 2014 så langt.

1. UTREDNING AV MULIG OMLEGGING TIL NY STUDIEMODELL

Fakultetet avholdt i januar 2014 studieseminar som videreførte diskusjonen om mulig omlegging av studieordningen ved fakultetet

I sitt møte den 4. februar 2014 oppnevnte fakultetsstyret prosjektgruppe og vedtok mandat for utredning av potensiell deling av dagens femårige mastergrad i en treårig bachelorgrad og en toårig mastergrad.²

I mai orienterte komiteen dekanatet om at organisasjons- og arbeidsform må bli noe annerledes enn det som var skissert i grunnlaget for fakultetsstyrets vedtak; vi har en komite med 10 medlemmer i stedet for en prosjektgruppe med fem medlemmer.

I vårsemesteret hadde komiteen ett lærermøte med godt oppmøte, og et allmøte for studentene.

Gruppen har knyttet til seg Lars Skjold Wilhelmsen som fagpedagogisk støtte.

2. DIGITALISERING

Fakultetet tilbyr filmopptak (podcast) av alle forelesninger på emner på 1. – 4. studieår.

Filmopptakene legges ut på en egen emneblogg (edublogs), som kun er tilgjengelig for studenter som tar emnet. Høsten 2014 har også forelesningene på to spesialemner blitt filmet og lagt ut til studentene.

Det er mulig å dele opp filmmaterialet, og å gjenbruke det som tilleggsmateriale senere. Ett kurs har benyttet denne muligheten høsten 2014.

Arbeidet med å filme andre faglige aktiviteter og arrangement er i gang, og det planlegges også fremtidige prosjekter. Fakultetet er i gang med to større prosjekter; Det ene er en film om Landsloven, ved professor Jørn Øyrehagen Sunde, og det andre er en serie intervjuer med Jan

¹ <http://www.uib.no/jur/22517/strategiplan-det-juridiske-fakultet-2011-2015>

² <http://www.uib.no/jur/62628/utredning-av-ny-studieordning-2014%e2%80%932016>

Fridthjof Bernt. Tanken er at materialet fra disse to prosjektene kan benyttes både som forskningsformidling og i undervisningssammenheng.

Fra 1. september 2014 har fakultetsledelsen plassert det administrative ansvaret for digitaliseringsprosjektet i studieseksjonen og utpekt en egen administrativ koordinator som samarbeider med dekan for digitalisering. Formålet med å ha en koordinator er å få digitaliseringsarbeidet over i en driftsfase med bredere forankring i organisasjonen.

3. ANDRE KVALITETSTILTAK

3.1 UNDERVISNINGSRESSURSER

Undervisningsregnskap

Det har så langt i 2014 ikke blitt utarbeidet kravspesifikasjon på eventuelt nytt system for registrering av undervisning. Skjemaet for undervisningsregnskap har imidlertid gjennomgått en revisjon, og er i dag et bedre verktøy enn tidligere. Dette arbeidet er administrativt forankret i Forsknings- og stabsseksjonen.

Gjennomgang av alle kurs

Det er i løpet av vinteren 2014/2015 planlagt gjennomgang av samtlige kurs på 1. - 4. studieår. Formålet er bl.a. å gjøre planleggingen av de respektive kursene enklere gjennom å kartlegge utfordringer og muligheter, og tilrettelegge for større forutsigbarhet også når det gjelder undervisere. Det skal avholdes ett møte per kurs. Dette vil være et felles prosjekt mellom kursansvarlig, dekan, prodekan for undervisning, studiesjef, gruppeleder for studieadministrasjon og studieårsansvarlig.

De studieårsansvarlige er i gang med å utarbeide «tilstandsrapporter» for alle kurs basert på kursrapporter og referater fra referansegruppemøter. Dette grunnlagsmaterialet vil bli distribuert til samtlige involverte i god tid før møtene. De første møtene skal etter planen avholdes i november 2014.

3.2 ARBEIDSGRUPPELEDERE

Av forbedringer i opplærings- og oppfølgingsprogrammet for arbeidsgruppelederne kan det nevnes at det i februar 2014 ble gjennomført en spørreundersøkelse om arbeidsgrupper blant studentene på 1. og 2. studieår. Formålet med undersøkelsen var todelt: Arbeidsgruppelederne skulle få tilbakemelding på arbeidet sitt, og fakultetet skulle få informasjon om studentenes utbytte av undervisningsopplegget på fakultetet – inkludert selve samlingene, arbeidsgruppeleders rolle og arbeidsgruppeoppgaver. Arbeidsgruppelederne ble invitert til en samling med gjennomgang av de generelle funnene i undersøkelsen i tillegg til at arbeidsgruppelederne fikk utdelt en rapport med resultatet fra sin gruppe. En spørreundersøkelse gjennomført blant arbeidsgruppelederne viste at de fleste arbeidsgruppelederne hadde stort utbytte av rapporten med resultatet fra sin arbeidsgruppe.³

Det ble i juni arrangert avslutningslunsj for arbeidsgruppelederne fra studieåret 2013/2014, og opplæring av nye arbeidsgruppeledere for studieåret 2014/2015 ble gjennomført i uke 33. Flere oppfølgingsarrangement for høsten 2014 er under planlegging.

³ Rapport om evalueringen: <http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/innkalling-su-juni2014.pdf>

Til studieåret 2014/2015 har det blitt rekruttert både arbeidsgruppeledere og studenter til arbeidsgrupper med nynorsk som arbeidsspråk. Det er opprettet to nynorsk-grupper på 1. studieår og en på 2. studieår. Formålet med gruppene er å legge til rette for at studenter som skriver nynorsk når de begynner på studiet, kan og vil fortsette med dette gjennom studieløpet.

3.2 MASTEROPPGAVER

Fakultetet vedtok endringer i undervisningsstrukturen for masteroppgave i desember 2013. Hovedformålet med endringene er å styrke den faglige oppfølgingen av studentene ved at fagansvarlige gir veiledning om valg av problemstilling både i fagmøter og i en egen emnebank. Studentene skal levere en prosjektskisse ved påmelding, og denne danner grunnlag for de fagansvarliges tildeling av veiledere og den obligatoriske to-timers workshopen i faggruppene ved starten av skrivesemesteret.

For våren 2014 fikk de fagansvarlige kun ansvar for å tildele veiledere. Fra og med høstsemesteret ble den nye ordningen implementert for fullt. For studentene som startet på masteroppgaven i august 2014, ble det holdt et generelt orienteringsmøte og fagmøter i forkant av påmeldingsfristen. På det generelle orienteringsmøtet presenterte de kursansvarlige den nye emnebanken for masteroppgave som er utviklet i Edublogs. Etter påmelding tildelte de fagansvarlige interne veiledere eller foreslo aktuelle, eksterne veiledere med bakgrunn i studentenes prosjektskisser. Alle påmeldte studenter hadde fått veileder innen registreringsfristen 1. september, og det ble holdt workshop i 12 av 14 faggrupper. For to av faggruppene ble det ikke nødvendig å holde workshop fordi det ikke var noen påmeldte studenter.

Vårt fakultet har samarbeidet med UiT og UiO om en felles utforming av læringsmål, retningslinjer til veileder, retningslinjer til sensor og karakterbeskrivelser for masteroppgaver. De tre studiedekanene utarbeidet et forslag som av ulike grunner ikke er forelagt noen av fakultetsstyrene. UiO vil ventelig bringe temaet opp igjen på nasjonalt fakultetsmøte i oktober 2014.

Det er ønskelig med mer veiledning til sensorene, og denne veiledningen kan ikke sees løsrevet fra læringsmålene og fra de retningslinjene veileder arbeider under. Fordi veiledere og sensorer i stor grad er felles for de tre fakultetene er det ønskelig at retningslinjene er felles. Vi avventer behandlingen i nasjonalt fakultetsmøte.

3.3 LÆRINGSMILJØ

Arbeid med internt opplæringsprogram for studieveilederne ved fakultetet er påbegynt og studieveilederne hadde første samling i juni.

Rehabilitering av Dragefjellet skole startet like etter semesterslutt i juni. Gulvbelegg, taklys og takflater er fjernet, og de neste ukene tar arbeidet med de tekniske installasjonene til for fullt. Så langt er arbeidet i rute. Det ser ut til at kompensasjonslokalene til studentene fungerer og benyttes.

3.4 EKSTERNE SENSORER

Det er utarbeidet forslag til oppfølgings- og informasjonstiltak som skal bidra til å øke våre eksterne sensorers og veilederes kompetanse, og forslag til tiltak som legger til rette for mer aktiv deltakelse i fakultetets aktiviteter. Så langt i år er ingen av tiltakene iverksatt.

4. INTERNASJONALISERING

Våren 2014 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som utarbeidet forslag til Handlingsplanen for internasjonal virksomhet ved Det juridiske fakultet for perioden 2014-2015. Ny handlingsplan ble

vedtatt av fakultetsstyret i juni. I den nye handlingsplanen er det fortsatt utvikling av samarbeid med særlig Kina, Russland og Nord-Amerika som er fokus. I tillegg til å sonde mulighetene for å utvikle samarbeid andre steder i Asia.

4.1 KINA

- I juni arrangerte fakultetet for andre gang ph.d.-seminaret «Chinese Legal Culture» på Nordic Centre ved Fudan University. Seminaret ble delvis finansiert av SPIRE-midler bevilget fra UiB sentralt. I tillegg ble det holdt rundebordskonferanse på Renmin University i Beijing, med ph.d.-deltakere både fra Renmin og Bergen.
- Som følge av workshopen som ble holdt med forskere på Renmin University i Beijing i juni 2013, er flere av våre vitenskapelige ansatte siden blitt invitert til, og har deltatt på, relevante konferanser i Kina.
- På bakgrunn av kontakt som ble opprettet under deltakelse på konferanse i Kina, fikk fakultetet besøk av en representant fra Shandong University Law School våren 2014. Signering av en Memorandum of Understanding er nært forestående, og det er opprettet dialog med sikte på gjensidig bidrag i undervisning av for eksempel spesiallemner.
- Peking University Law School kontaktet fakultetet våren 2014 med forespørsel om samarbeid. På bakgrunn av denne henvendelsen har det blitt signert en Memorandum of Understanding og en ny studentutvekslingsavtale.

4.2 RUSSLAND

- Våren 2014 ble det lyst ut fire studentstipend for russiske studenter fra to av fakultetets russiske partneruniversitet i Moskva og Kaliningrad, med interesse for energi- og miljørett. Tre studenter befinner seg i Bergen høsten 2014, mens det fjerde stipendet er lyst ut på nytt for våren 2015. Stipendene er finansiert av midler tildelt gjennom Samarbeidsprogrammet med Russland som administreres av SIU. I dette prosjektet er det også tildelt midler til en forskerworkshop «Current issues of Energy Law» som er planlagt til mars 2015.
- Fakultetet leverte i midten av september 2014 søknad om støtte til videre samarbeid med Russland ved SIUs utlysning av midler, med søknadsramme NOK 300 000. Prosjektet er en videreføring av det påbegynte samarbeidet innenfor energi- og miljørett. Svar på søknaden vil foreligge i november.

4.3 NORD-AMERIKA

- En delegasjon fra fakultetet deltok på NAFSA-konferansen ((Association of International Educators) i San Diego i mai 2014. Dekan Asbjørn Strandbakken holdt innlegget «Perspectives on Legal Education from Europe» på konferansen. Delegasjonen hadde møter eller samtaler med representanter for Penn State University og University of Minnesota som er eksisterende partnere, og det ble opprettet kontakt eller avholdt møter om mulig fremtidig samarbeid med American University Washington College of Law, St Louis University, University of San Diego, og Charlotte Law School.
- Fakultetet leverte i midten av september 2014 søknad om støtte til et samarbeidsprosjekt sammen med Penn State University i USA og Bergen Teknologioverføring AS ved SIUs utlysning av midler, med søknadsramme NOK 200 000. Prosjektet inneholder både felles workshop med opphavsrettsforskere fra fakultetet og Penn State, kombinert med læring om Penn States arbeid med digitale læringsstøttesystemer, og stipend til amerikanske studenter for studier og internship på BTO – et pilotprosjekt for å øke amerikanske studenters interesse for utveksling til Bergen. Svar på søknaden vil foreligge i november.

- Det er nylig signert nye studentutvekslingsavtaler med University of Illinois at Urbana-Champaign og American University Washington College of Law.
- I slutten av oktober drar en delegasjon fra fakultetet til Canada for å delta på Transatlantic Science Week i tillegg til å besøke eksisterende samarbeidspartner Western Law ved University of Western Ontario, og potensiell ny samarbeidspartner Schulich School of Law ved Dalhousie University.

4.4 ANDRE STEDER I ASIA

- Fakultetet har ved to anledninger våren 2014 hatt besøk av representanter fra juridiske fakultet i Japan med interesse for samarbeid. Det pågår dialog om mulige fremtidige avtaler om studentutveksling og annet samarbeid.
- Fakultetet leverte i midten av september 2014 søknad om støtte til å opprette samarbeid med National Law University Dehli, India ved SIUs utlysning av midler med søknadsramme NOK 400 000 pr år i tre år. Prosjektet fokuserer på studentutveksling og etablering av forskerkontakt både på ph.d.-nivå og seniornivå gjennom tre felles workshoper med deltagere både fra India og Norge. Svar på søknaden vil foreligge i løpet av oktober.

I tillegg til arbeidet som er gjort innenfor de spesifikke geografiske fokusområdene i handlingsplanen, er det så langt i 2014 også inngått fire nye samarbeidsavtaler innenfor Erasmus-programmet i Europa. Januar 2014 ble Erasmus+, EUs nye program for utdanning, ungdom og idrett lansert.⁴ Som følge av dette pågår det nå fornying av alle fakultetets Erasmus-avtaler for hele programperioden som strekker seg fra 2014-2020. Høsten 2014 pågår det også et stort arbeid ved hele UiB for å bedre informasjonen om eksisterende utvekslingsavtaler. Dette arbeidet skal ferdigstilles slik at nye nettsider om utvekslingsavtaler er klare før søknadsfristen for utveksling 2015.

[Tilbake til saklisten](#)

⁴ Erasmus+ erstatter Erasmus Lifelong Learning Program som gikk fra 2007-2013. Mer om innholdet i Erasmus+: [http://www.siu.no/Politikk-og-analyse/Noreg-og-Europa/EU-og-utdanning/\(view\)/10588](http://www.siu.no/Politikk-og-analyse/Noreg-og-Europa/EU-og-utdanning/(view)/10588)

Endring i rutinene for klagesensuren – problemstillinger og forslag til tiltak

I forbindelse med innføringen av blind klagesensur ønsker vi å foreslå noen nye tiltak som kan gjøre overgangen lettere.

Forutsetningene for klagesensuren skal være mest mulig lik de som gjaldt i den ordinære sensuren, ref. univl § 5-3 nr. 4 andre punktum: «Ny sensur skal da foretas.». Sensorene i klagenemden skal ikke lenger ha tilgang til «opprinnelig karakter, sensors begrunnelse for denne eller studentens begrunnelse for klagen». Det problematiske her er at enkelte rammebetingelser er forskjellige i ordinær sensur og klagesensur, det gjelder hovedsakelig *størrelse på kommisjon* (dvs. sammenligningsgrunnlag for å identifisere nivået sensuren skal innpasses i).

For at klagenemden likevel skal få et godt nok grunnlag til å vurdere besvarelsene på har vi følgende forslag til tiltak.

Forslag til tiltak for å sikre kvaliteten i klagesensuren:

Sensorveiledninger. Sensorveiledninger skal kunne gi et viktig grunnlag å vurdere eksamensbesvarelser på. Dette blir enda viktigere i forbindelse med blindklagesensur. Er sensorveiledningene tilstrekkelig kvalitetssikret i dag? Det må tas stilling til om det er behov for nye retningslinjer for utformingen av sensorveiledninger.

I forbindelse med en eventuell tilpasning av sensorveiledningene bør vi også ta stilling til hvordan de gjøres tilgjengelig for studentene. Bør sensorveiledningene fortsatt være permanent tilgjengelig for studentene via Miside, slik de er i dag? I forbindelse med studentenes forberedelser til eksamen, ønsker vi ikke at tidligere års sensorveiledninger oppfattes som en fasit på problemstillinger eller emner, fremfor å oppmuntre til selvstendig resonering og drøfting av tema.

Et mulig tiltak er at sensorveiledningene fjernes fra Miside etter klagefristen og at de inneholder en merknad om at de er skrevet for sensorene med deres kompetanse som forutsetning.

Nivåkontrollerte besvarelser. Vi sender én nivåkontrollert besvarelse fra hver karakter ut til klagekommisjonene. Disse skal utgjøre et eksempel på hvor de ulike karakterene ligger. For mest effektiv gjennomføring av dette tiltaket foreslår vi følgende strategi: I forbindelse med nivåkontrollen i den ordinære eksamen samler den administrative kontaktpersonen for det aktuelle emnet inn de nivåkontrollerte besvarelsene fra den kursansvarlige/nivåkontrolløren. Én nivåkontrollert besvarelse i hver karakter skannes inn, før vi sender dem i retur til sensor.

Rapport fra nivåkontrollen. Et annet forslag er at nivåkontrolløren utarbeider en rapport i etterkant av nivåkontrollen, som sier noe om nivået basert på erfaringer i sensuren. Denne rapporten skal fungere som en ekstra veiledning til klagenemden.

Andre problemstillinger:

Sensorer som deltar i klagesensuren uten å ha deltatt i den ordinære sensuren. I emnene fra 1.-4.-studieår brukes stort sett klagesensorer som har deltatt i den ordinære sensuren. Dette gir en fordel fordi sensorene har kjennskap til karakternivået som følge av at de allerede har sensurert en større kommisjon og gjennomgått nivåkontroll.

Men det er ikke alltid mulig å bruke sensorer fra den ordinære sensuren, enten fordi de ikke har anledning til å stille eller fordi det kun er én sensor/kommisjon i ordinær sensur. Dette gjelder spesielt for mindre eksamener som kontinuasjonseksamenene og eksamen i spesialemnene. Her er

det som oftest bare én kommisjon og én sensor, og det er heller ikke vanlig å lage sensorveiledning eller gjennomføre nivåkontroll. Derfor er det nødvendig å bruke «nye» sensorer i klagesensuren. **Vi må ta stilling til om det krever spesielle tiltak når vi skal bruke sensorer som ikke deltar i den ordinære sensuren.**

Forslag: Emnebeskrivelsene og særlig læringsmålene kan gjøres enda tydeligere. Mange spesialemner har et betydelig forbedringspotensial her. Pensumlistene må samsvare med læringsmålene slik at det fremgår tydelig ut fra kombinasjonen pensumliste og læringsmål hva som forventes av studenten. Det må legges vekt på at læringsmålene brukes aktivt i sensuren.

Alternativ må vi kreve av kursansvarlige for spesialemnene at de utarbeider sensorveiledninger. Dette vil innebære økte kostnader.

Sensorveiledning for spesialemnene

Problemstilling: I hvilken grad vil ressursene til å lage sensorveiledning gå utover undervisningsressursene i spesialemnene?

Utarbeidelse av sensorveiledning er beregnet til å ta 9 timer (timesats er kr. 302,60,- som gir en honorarsats på 2723,40,-) pr emne.

Undervisningsformer på spesialemnene

De norske spesialemnene har som oftest 8 doble forelesninger (2 X 45 min) i emner på 10 studiepoeng og 16 doble forelesninger i emner på 20 studiepoeng.

- Forelesninger og seminarer. Det vanligste er forelesninger tilsvarende 2 timer per studiepoeng (ut 2009 er det 1,5 time pr. studiepoeng for de norske emnene).
 - o De norske spesialemnene har som oftest 8 doble forelesninger (2 X 45 min) i emner på 10 studiepoeng og 16 doble forelesninger i emner på 20 studiepoeng.
 - o De engelske spesialemnene er det vanligvis 10 doble forelesninger i emner på 10 studiepoeng, og 20 forelesninger i emner på 20 studiepoeng.
- Noe kurs har seminarer og/eller muntlig presentasjoner (dette fremgår av emnebeskrivelsene).

[Tilbake til sakslisten](#)

Forslag til nye forkunnskapskrav for enkelte spesialemer

Forkunnskapskrav er betegnelse på de faglige vilkårene som stilles opp for at man skal få studierett/eksamensrett til et emne, ref. Universitets- og høyskolelovens § 3-10 første ledd: «*Den som oppfyller kravene til opptak, jf. § 3-6, og andre krav for å gå opp til eksamen i vedkommende fag eller studium, har rett til å gå opp til eksamen. Dette gjelder også studenter som ikke er opptatt ved faget eller studiet.*» Forkunnskapskrav er slike «andre krav» som bestemmelsen oppstiller som lovlig vilkår for adgangen til eksamen.

Studieseksjonen foreslår at det innføres forkunnskapskrav på alle spesialemer ved fakultetet. Per i dag er det tre spesialemer som ikke har noen forkunnskapskrav:

- JUS251-1-A Arbeidslivets rett
- JUS262-2-A Trygderett
- JUS273-2-A Legal Philosophy

For de to første emnene har man valgt bort de standardiserte kravene idet man har ønsket å åpne for at emnene kan være tilgjengelig også for praktikere uten akademisk fartstid. For Legal Philosophy har tanken vært at emnet ut fra faglig karakter bør være tilgjengelig for en videre krets av faggrupper. I vårt forslag til forkunnskapskrav har vi ivaretatt disse hensynene.

Begrunnelse:

Ved fakultetet er det mulig å søke om særskilt studierett til spesialemer. Dette gjør det mulig for personer som ikke er studenter på det integrerte masterprogrammet i rettsvitenskap å ta spesialemer. De som får opptak får studierett ved fakultetet i ett semester. De som søker opptak til spesialemer er gjerne personer som studerer rettsvitenskap ved andre læresteder, studenter ved andre fakulteter ved UiB, ferdigutdannede jurister eller andre personer som ønsker å studere emnene som tilbys.

Vi har standardformulerte forkunnskapskrav til spesialemerene: Tre års universitets- eller høyskoleutdanning. Hensynet bak dette kravet er at spesialemerene er på masternivå. Unntaksvis har vi spesialemer med mer spesifikke faglige krav. Som nevnt har vi også tre emner helt uten forkunnskapskrav – da kreves i realiteten bare generell studiekompetanse (eller tilsvarende, univl. § 3-6, ref. § 3-10 nr. 1 første punktum første alternativ.)

Studieseksjonen har i løpet av det siste året hatt en gjennomgang av opptaket til spesialemer, og sett på rutiner for saksbehandling, informasjon til søkere og vurderingsgrunnlag. Det har også blitt sett på hvem søkerne til spesialemer er. I den forbindelse har det blitt innført endringer i søknadsprosessen, krav til søkere og i behandlingen av søknadene.

Blant annet stiller fakultetet nå krav til at søkere må ha norsk personnummer for å kunne søke opptak. Dette fordi det i gjennomgangen ble oppdaget at enkelte utenlandske søkere som tidligere har fått opptak, søker opptak år etter år uten å produsere studiepoeng. Opptak til studier – herunder til spesialemer – gir rett til oppholdstillatelse i Norge i den aktuelle perioden, og vi ønsker å avskjære søkere som hovedsakelig har slik begrunnelse for sin søknad. Dessverre ser det ikke ut til å finnes lovgrunnlag for å nekte personer stadig nye opptak år etter år, selv om de ikke produserer studiepoeng. Fakultetet ønsker imidlertid bedre treffsikkerhet med hensyn til målgruppen for vårt tilbud om opptak til spesialemer. Det er derfor opp til fakultetet selv å vedta et opptaksreglement som i størst mulig grad sikrer at en faglig motivasjon ligger bak søknadene vi mottar.

. Dette vil medføre at alle som søker opptak må levere dokumentasjon på utdanning (oppfylte forkunnskapskrav) i forbindelse med søknaden, som igjen gjør det mulig å avslå søknaden der kravene til forkunnskaper og/eller til dokumentasjon ikke er oppfylt.

Forslag til forkunnskapskrav

Studieseksjonen foreslår følgende forkunnskapskrav til de emnene som per i dag ikke har noen krav:

Enten

- Aktiv studierett på et bachelorprogram ved UiB eller en annen utdanningsinstitusjon i Norge: dokumenteres med en bekreftelse fra lærestedet.

Eller

- Bachelorgrad eller tilsvarende

Eller

- Søkere som ikke dekker de overnevnte kravene, kan søke om en individuell vurdering. I en slik vurdering vil søkers motivasjon for å studere emnet og søkers praksiserfaring (arbeid, tillitsverv, o.l.) vektlegges. Det kreves en spesifikk faglig tilknytning til emnet det søkes opptak til. Dette dokumenteres gjennom et motivasjonsbrev og bekreftelse på arbeidserfaring, verv, o.l.

Forslag til dokumentasjonskrav

Studieseksjonen foreslår at det kreves følgende dokumentasjon av søkere med utdanning fra land utenfor Norden:

- Originalt vitnemål eller karakterutskrifter
- Oversettelser av dokumentasjonen dersom den er skrevet på et annet språk enn de skandinaviske språkene eller engelsk
- bekreftelse fra NOKUT som viser at utdanningen tilsvarer en norsk bachelorgrad (NOKUT-godkjenning)

[Tilbake til saklisten](#)

Søknad om opprettelse av nytt spesialemne: Common and Civilian Influence in a Mixed Legal System

Vedlagt følger forslaget til eit engelskspråkleg kurs på femte studieåret for vårsemesteret, som vert eit samarbeid mellom Det juridiske fakultet i Aberdeen og her i Bergen. Lecturer Andrew Simpson og lecturer Adelyn Wilson har søkt Erasmus-midlar slik at dei kan undervisa i kurset, medan eg kjem til å stå ansvarleg for det, og kjem til å halda siste førelesinga. For dei som skal ta kurset må mine førelesingar om "Exploring the Norwegian Legal Culture" vert obligatorisk.

Det er ikkje avklart om emnet vert vidareført etter 2014/15, det kjem an på om dei to fakulteta kan etablere ei ordning for samarbeid utover dette «Erasmus-semesteret».

Template for decisions on the establishment of JUS* Common and Civilian Influence in a Mixed Legal System

Subject	
Course title	
Code	JUS2**-2-*
Course title – bokmål*	Common and Civilian Influence in a Mixed Legal System
Course title – nynorsk*	Common and Civilian Influence in a Mixed Legal System
Course title – english*	Common and Civilian Influence in a Mixed Legal System
Number of credits*	10
Level (BA or MA)	MA
Course leader*	Professor Jørn Øyrehagen Sunde
Subject lecturer(s)*	Andrew Simpson and Adelyn Wilson
Contact person in the Administration (can be changed by the Admin. without a new decision)	Elective.courses@jurfa.uib.no
Combines successfully with	Combines somewhat successfully with Comparative Private Law
For courses in the law programme:	
- Course content**	This course aims to provide students with: (1) a knowledge and understanding of certain key points of Scottish legal history, from the early medieval period to the modern day; (2) an understanding of the interaction of civilian and common-law influences in the development of a mixed legal system; (3) an understanding of the changing methods and intellectual conceptualisations of law, as influenced by civilian and English traditions of ideas; (4) the skills to work with primary sources; and (5) the ability to apply the method of doctrinal legal study, i.e. to identify how a legal rule or area of law developed over time, again as influenced by various traditions of legal ideas.
- Learning outcome**	By the end of the course, students should have acquired: (1) knowledge of aspects of Scottish legal-historical development and the relevant sources, and in particular of the different legal traditions that helped to shape its development; (2) an awareness of the nature of legal-historical debate and of legal historiography, particularly concerning the extent to which different legal traditions did or did not dominate development at particular points in time; (3) first-hand experience dealing with legal-historical sources from various periods; (4) the ability to successfully carry out individual research on

	questions of legal-historical interest, including the ability to locate and evaluate relevant legal-historical source material; (5) the ability to carry out doctrinal legal study, and to detect different traditions of legal ideas at work in the laws of a particular nation; and (6) an understanding of how the emergence of a mixed legal system can be explained. By the end of this course, students should also have acquired the following generic skills: (1) developed analytic ability; (2) the ability to communicate clearly complex ideas and arguments, both orally and in writing; (3) the ability to work effectively as a group and as an individual; (4) the ability to extract, analyse and apply information from a variety of sources; (5) a developed analytic ability, which is universally applicable; and (6) the ability to extract, analyse and apply information from a variety of sources.
- Literature**	See each seminar.
Teaching:	
- teaching semester (autumn/spring)*	Spring
- teaching methods*	Lectures and seminars
- teaching language*	English
- compulsory elements*	Seminar 10 and corresponding lectures
Admission/admittance regulation:	
- general admittance requirements*	INTL-JUS, MAJUR, MAJUR2, JUSVALG
- course admission*	
- capacity of course participant	Not restricted
- private candidate admittance*	None
Exam:	
- examination semester (Autumn/Spring)*	Spring
- type of examination *	
o semester with teaching	Home exam
o semester without teaching	Resit, provided accomplished course
- duration of exam*	Three days
- examination language*	English
- the exam question	English
- the answer	English
- grade system*	Graded scale with 5 levels from A to E for passes and F for fail, see Section 3-1 no. 2, first sentence of <i>Studieplanen for masterstudiet I rettsvitenskap ved UiB</i> .
Remedies permitted in addition to § 3-6	Home exam: No restrictions
Basic admission requirements (including language requirements):	
- compulsory*	Three years of university studies
- recommended*	Three years of law studies
Academic overlap with other courses*	No overlapping with courses at the Bergen Law Faculty
Evaluation*	According to faculty routines
Contact information* - Department/Institute/Faculty	Contact person in the Administration: Elective.courses@jurfa.uib.no Department: The Faculty of Law Visiting address: Magnus Lagabøtes plass 1 Office hours: 09.00 – 14.00. Postal address: Postboks 7806 Post number and 5020 BERGEN

	city: Phone: + 47 55 58 95 00 Fax: + 47 55 58 95 10 E-mail: http://www.uib.no/en/jur Web: http://www.jur.uib.no/
Target group(s)	Both Norwegian and foreign students
The need for adjustment with regard to the target groups	None
Financing of the course	Internal Erasmus exchange
Resources	
- course leader	Internal professor
- teaching resources	External – Erasmus financed
- administrative resources	Internal
Relevance of the course	In a Europe where all legal systems are getting more and more the features of a mixed legal system, the students will acquire the skills to detect and analyse different legal systems, their specific characteristics and internal logic through their analyse of Scots law.

[Tilbake til sakslisten](#)

Studieutvalget
Det juridiske fakultet
Universitetet i Bergen

Bergen, 6.10.2014

Søknad om opprettelse av nytt spesialemne - «EU and EEA State aid law»

Det søkes herved om opprettelse av et nytt spesialemne i «EU and EEA State aid law», med tiltenkt oppstart vårsemesteret 2015 (se vedlagte emnemal).

Kurset tar sikte på å gi studentene en grundig innføring i EU- og EØS-statsstøtteregler. Statsstøttereglene er en del av konkurransereglene som skal sikre at næringsdrivende i hele EU-/EØS-området har forutsigbare konkurranse- og rammevilkår. Ved å kontrollere tildeling av støtte gjennom et felles regelverk er tanken at man dermed skal unngå subsidiekappløp mellom EU/EØS-statene (såkalt «beggar thy neighbour» policy).

EU- og EØS-statsstøtteregler setter dermed grenser for mulighetene EU/EØS-medlemsstatene har til å gi støtte til næringsvirksomhet. Offentlig støtte som truer med å forvrengte konkurransen og som påvirker samhandelen i EU/EØS-området er i utgangspunktet forbudt. Unntak er likevel gitt blant annet for å ha mulighet til å fremme viktige samfunnshensyn, som f.eks. regionalstøtte, forskning og innovasjon, risikokapital til små og mellomstore bedrifter, krise- og omstrukturingsstøtte, miljøtiltak eller kompensasjon for offentlig tjenesteyting. Konsekvensene av å gi støtte som ikke er godkjent av EU-kommisjonen eller ESA er alvorlige, både for støttegiveren (staten) og mottakeren (foretaket) – støtten må i slike tilfeller tilbakebetales med renter.

Statsstøtteregelverket er ett av de viktigste policy-områdene innen EU/EØS-rett, særlig de siste årene etter finanskrisen. Den seneste moderniseringsreformen ble startet opp i 2012, og omfatter både de materielle og prosessuelle reglene på området. Kunnskap om denne svært dynamiske delen av EU- og EØS-konkurranseregler er viktig for alle blivende jurister som ønsker å jobbe med kommersiell rett, så vel i privat – som i offentlig sektor, og næringslivet etterlyser stadig flere jurister med kompetanse på feltet.

Kurset retter seg mot både utvekslingsstudenter og studenter på Det integrerte masterprogrammet i rettsvitenskap. Særlig for sistnevnte vil kurset kunne utgjøre en viktig del av en helhetlig kunnskap om EU/EØS-rett. Et helhetlig undervisningstilbud i den materielle EU/EØS-retten, og spesielt i konkurranse- og markedsrett, er i samsvar med Fakultetets prioriterte satsningsområder. Som nevnt i vedlagte emnemal vil kurset kombinere godt med Competition Law (JUS258-2-B), EU and EEA Procurement Law (JUS285-2-A) og EU and EEA Commercial Law (JUS287-2-A).

Kurset vil holdes på engelsk, og vil ledes av førsteamanuensis Christian Franklin og Malgorzata Agnieszka Cyndecka. Kurset tar dermed et utgangspunkt i forskningsbasert undervisning. Kurset vil også kunne åpne for faglig fordypning på nye områder for enkelte medlemmer av Forskergruppen for konkurranse- og markedsrett – særlig i lys av den nære forbindelsen til reglene for offentlige anskaffelser.

Beste hilsener,

Christian Franklin

Malgorzata Agnieszka Cyndecka

Template for decisions on the establishment of new subjects at the Faculty of Law: State aid law

Subject	
Course title	
Code	
Course title – bokmål*	EU and EEA State aid law
Course title – nynorsk*	EU and EEA State aid law
Course title – english*	EU and EEA State aid law
Number of credits*	10
Level (BA or MA)	MA
Course leader*	Christian Franklin
Subject lecturer(s)*	Christian Franklin/Malgorzata Agnieszka Cyndeka
Contact person in the Administration (can be changed by the Admin. without a new decision)	Elective.courses@jurfa.uib.no
Combines successfully with	Competition Law (JUS258-2-B); EU and EEA Procurement Law (JUS285-2-A); EU and EEA Commercial Law (JUS287-2-A); Kommunal rett (JUS253-2-A); Norsk konkurranse rett (JUS258-2-A); Energy Law (JUS 271-2-A)
For courses in the law programme:	
- Course content**	This course aims to provide students with a comprehensive overview of the EU/EEA State aid rules and their application to state interventions that amount to aid within the meaning of Articles 107(1) TFEU and 61(1) EEA, respectively. For this purpose, this course focuses on both theoretical and practical aspects of rules governing the system of State aid control. EU/EEA State aid rules are an essential component of EU/EEA competition law. State aid control has considerably gained in importance since the 1980's, and the ongoing State Aid Modernisation reform launched in 2012 is one of the most ambitious and comprehensive reform programmes introduced by the Commission in recent history. Contrary perhaps to popular belief, state aid law is not only about preventing EU/EEA Member States from granting aid that is incompatible with the internal market – it is first and foremost about granting aid that is compatible with the internal market. Such aid is justified as it corrects market failures and targets sustainable growth-enhancing policies, whilst encouraging budgetary consolidation and limiting distortions of competition. The practical importance of State aid rules was well demonstrated in the wake of the financial crisis in 2008. National support to the financial sector between October 2008 and 31 December 2011 amounted to €1.6 trillion (13 % of EU GDP). Other non-crisis and sectoral aid measures came to €67.2 billion (0.52% of EU GDP) in 2013 alone State aid is subject to approval by the Commission (EU) or ESA (EEA). As regards aid that is declared incompatible, the Commission and ESA have the power to issue a recovery order. In the worst case, this may lead to a bankruptcy of the beneficiary in question. This course is designed to provide students with a thorough analysis of the most relevant aspects of State aid law, including but not limited to the following aspects: • Definition of State aid and objectives of State aid control;

	• The notion of the «private investor test» - the state acting as entrepreneur, and issues of cross-subsidisation; • Primary and secondary EU and EEA law on state aid, the relevant case-law of the EU Courts and the EFTA Court; • State aid control at national level in the EEA Member States; • Certain relevant aspects of the interplay and boundaries between State aid and Public Procurement law; • Compatibility assessment and Services of General Economic Interest (SGEIs); • Procedures before the Commission and the EFTA Surveillance Authority, (ESA); • The scope of judicial review; • Measures concerning the recovery of aid declared incompatible with the internal market.
- Learning outcome**	By the end of the course, the students will have acquired a thorough knowledge of material EU/EEA State aid law and case-law. In particular, the students will be able to: • clarify the objectives and relevance of State aid control; • explain the key concepts of State aid law; • explain the rules governing the compatibility assessment; • provide an account of different types of aid, their objectives and rules governing the compatibility assessment; • explain the role of SGEIs and their relation to State aid rules; • describe the role of the Commission, ESA, EU Courts and the EFTA Court in safeguarding the proper functioning of the system of State aid control; • identify potential and actual State aid problems in daily practice from the perspective of the grantor (the state), the beneficiary undertaking and its competitors. The students will also become familiar with some of the most relevant EU and EEA case law on State aid.
- Literature**	Required reading materials: Selected chapters in Kelyn Bacon, European Union Law of State Aid, 2nd edition, 2013. Suggested readings materials: Selected articles on State aid issues.
Teaching:	
- teaching semester (autumn/spring)*	Spring
- teaching methods*	Lectures and seminars
- teaching language*	English
- compulsory elements*	None
Admission/admittance regulation:	
- general admittance requirements*	MAJUR, MAJUR2, JUSVALG, INTL-JUS
- course admission*	
- capacity of course participant	No restrictions
- private candidate admittance*	
Exam:	
- examination semester (Autumn/Spring)*	Spring. For students that have failed the school exam but passed the home exam (paper), a re-sit exam will be provided in June.
- type of examination * - o semester with teaching - o semester without teaching	Home exam (paper), constituting 25% of the final grade 4 hour school exam, constituting 75% of the final grade
- duration of exam*	4 hour school exam

- examination language*	English
- the exam question	English
- the answer	
- grade system*	Graded scale with 5 levels from A to E for passes and F for fail, see Section 3-1 no. 2, first sentence of <i>Studieplanen for masterstudiet i rettsvitenskap ved UiB</i> .
Remedies permitted in addition to § 3-6	
Basic admission requirements (including language requirements):	Good level of English language
- compulsory*	3 years of university studies
- recommended*	3 years of law studies
Academic overlap with other courses*	No overlapping with other courses
Evaluation*	According to Law Faculty routines
Contact information* - Department/Institute/Faculty	Contact person in the Administration: Elective.courses@jurfa.uib.no Department: The Faculty of Law Visiting address: Magnus Lagabøtes plass 1 Office hours: 09.00 – 14.00. Postal address: Postboks 7806 Post number and city: 5020 BERGEN Phone: + 47 55 58 95 00 Fax: + 47 55 58 95 10 E-mail: elective.courses@jurfa.uib.no Web: http://www.uib.no/jur
Target group(s)	Students interested in EU/EEA law, especially EU/EEA Competition, Commercial and Public Procurement law, both exchange students and students on the Master's programme at the Faculty of Law in Bergen.
The need for adjustment with regard to the target groups	None
Financing of the course	In addition to the ordinary internal financial framework for elective subjects, provision should be made to allow for 4 hours of lectures to provide students with a basic introduction to EU and EEA law. This would be essential for all exchange students taking part on the course who will presumably have limited knowledge of the EEA legal system, and to which most of the academic literature is written in Norwegian, Icelandic and German,
Resources	
- course leader	Internal
- teaching resources	Internal
- administrative resources	Internal
Relevance of the course	

[Tilbake til sakslisten](#)

Sak 69/14***JUS329 Universitetspedagogisk veiledning. Kursansvar***

Kursansvaret for spesialemnet JUS329 Universitetspedagogisk veiledning har normalt ligget til undervisningsdekanen. Ettersom ingen ved fakultetet hadde vervet som undervisningsdekan studieåret 2013/2014 sa Knut Martin Tande seg villig til å fortsette som kursansvarlig også etter at han ikke lenger var undervisningsdekan.

I sitt møte 11. juni 2014 godkjente Fakultetsstyret at dekanen oppnevnte førsteamanuensis Bjørnar Borvik til visedekan for undervisning for perioden 1.7.2014-31.7.2017. Som følge av dette er det naturlig at kursansvaret for spesialemnet JUS329 overføres fra førsteamanuensis Knut Martin Tande til førsteamanuensis Bjørnar Borvik. Arbeidsgruppelederne har en nøkkelrolle i studieprogrammet og det er av stor betydning at undervisningsdekan er involvert i oppfølging og opplæring av arbeidsgruppelederne, og også får innsikt i deres arbeid og rolle gjennom lesing og evaluering av arbeidsgruppeledernes refleksjonsnotat.

Knut Martin Tande har i sin periode som kursansvarlig blant annet engasjert seg sterkt i opplæringsprogrammet for nye arbeidsgruppeledere og har fortsatt mye å bidra med her. Etter samtaler mellom Knut Martin Tande og Bjørnar Borvik er det kommet forslag om at de to deler på kursansvaret i fortsettelsen.

Vedtaksforslag:

Kursansvaret for JUS329 Universitetspedagogisk veiledning deles mellom førsteamanuensis Bjørnar Borvik og Knut Martin Tande fra og med dags dato i studieåret 2014/2015.

[Tilbake til saklisten](#)